

Stappen meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

De functie van aandachtsfunctionaris is ondergebracht bij de directeur en de coördinator passend onderwijs. Dat betekent dat zij altijd aanspreekpunt zijn als je het vermoeden hebt dat een kind bij jou in de groep te maken heeft met kindermishandeling of huiselijk geweld in welke vorm dan ook. Scholen zijn verplicht in deze gevallen te handelen volgens de verbeterde meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Deze is beschreven als een 5-stappenplan dat inzichtelijk maakt wat je wanneer moet doen, hoe je dat moet doen en wie je daarbij kunt of zelfs moet betrekken. Ter ondersteuning van de beslissingen is in stap 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd (jan 2019). Hieronder zie je een korte uitwerking van de meldcode. Uitgebreidere informatie ligt bij de schoolleiding.

STAP 0: Onderbuikgevoel

Voor alle stappen uit, gaat het 'onderbuikgevoel' dat je kunt hebben bij een kind, een gevoel dat door van alles kan worden ingegeven. Neem dit gevoel altijd serieus! De MELDCODE gaat in zodra je bij jezelf een dergelijk onderbuikgevoel signaleert.

STAP 1: Breng de signalen in kaart

Praat over je 'onderbuikgevoel' met een collega en/of directeur/coördinator passend onderwijs. Waak ervoor je eigen interpretatie te geven aan hetgeen je signaleert. Richtlijn hierbij: Wat ZIE je? (kleding, voedsel, verzorging, op tijd komen, afscheid nemen, gedrag op school, sociale contacten etc.) Wat HOOR je? (Wat vertelt het kind over thuis? Wat vertellen ouders? Andere betrokkenen?) Wat RUIK je? (Schone kleding en lichamelijke verzorging; alcohol; drugs etc.) Noteer feitelijk wat je waarneemt en zelfs letterlijk (zoals in een citaat) wat een leerling of ouder zegt, wanneer en waar. Het feitelijk noteren van data is van groot belang bij het verkrijgen van een totaalbeeld.

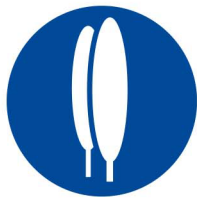
STAP 2: Vraag advies

Als je de signalen helder in kaart hebt, bespreek je bevindingen dan met de aandachtsfunctionarissen, als je dat niet al bij STAP 1 hebt gedaan. Overleg samen wat je volgende stap zal zijn. Bij twijfel kun je hierbij ook advies vragen bij Veilig Thuis (**088 8006200 of 0800-2000**). In de regel is het de aandachtsfunctionaris die dit contact legt.

STAP 3: Praat met ouders en/of kind

Als je hebt besloten dat de feiten echt aanleiding geven tot zorgen, moet je die zorgen met ouders bespreken. Dit doe je nooit alleen, maar altijd goed voorbereid en met sowieso een aandachtsfunctionaris erbij. Wees naar ouders toe duidelijk over je zorgen (gebruik concrete voorbeelden geen vermoedens) en geef aan dat het de verantwoordelijkheid van school is om actie te ondernemen bij zorgen over de thuissituatie van een kind. Zorg dat je beide ouders spreekt, zodat alle betrokkenen dezelfde informatie hebben. Wees transparant over je handelen.

NB: Heel soms is een situatie dermate acuut en bedreigend, dat een gesprek met ouders niet aan de orde kan zijn. In dat geval roep je direct de hulp van Veilig Thuis in.

STAP 4: Weeg aard, ernst en risico van huiselijk geweld/kindermishandeling

Als je bovenstaande stappen goed hebt doorlopen, breng je opnieuw – samen met de aandachtsfunctionaris – alle informatie in kaart. Bepaal samen aard, ernst en risico van de gesignaleerde zorgelijke situatie. Ook hier is het belangrijk om zo objectief mogelijk naar de feiten te kijken. En ook bij deze stap kun je advies vragen bij Veilig Thuis. De afwegingen die je maakt, zijn bepalend voor het vervolg.

STAP 5: Neem twee beslissingen:

1-is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid*.

Breng ouders wel op de hoogte van het feit dat er vanuit school een melding zal worden gedaan. Tenzij dit niet raadzaam is, gezien de aard en de ernst van de zaak. Hierover kan Veilig Thuis adviseren.

2-is hulpverleners of organiseren (ook) mogelijk?

Hulpverleners is mogelijk als:

- de professional is staat is effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren (denk hierbij aan inmenging van CJG, schoolarts, Kenter Jeugdhulp e.d.).
- de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp (houd vinger aan de pols door te blijven signaleren en de lijnen met ouders, kind en zo mogelijk hulpverleners kort te houden).
- de hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Indien hulpverleners op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melding bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

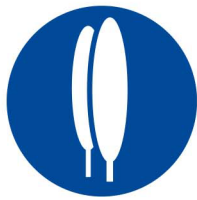
B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte. Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag) in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid*:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch)(anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen

3. Hulp

Ben ik, of is iemand anders in mijn school of een ketenpartner in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop affect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met de vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen

*Acute onveiligheid: een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Structurele onveiligheid: er is sprake van voortduren van onveilige situaties of van geweld.

BELANGRIJK: Hou je zorgen nooit voor jezelf als het om kindermishandeling en huiselijk geweld gaat, maar bespreek ze direct in vertrouwen met een collega en/of aandachtsfunctionaris. Als uiteindelijk wordt besloten tot een melding bij Veilig Thuis, gebeurt dit **ALTIJD** onder de verantwoordelijkheid van de directie en nooit op persoonlijke titel van een leerkracht.